

Επενδύσεις άνω των 31 δισ. € έως το 2026 στις κατασκευές

Μελέτη IOBE: Η αξία παραγωγής διπλασιάστηκε μεταξύ 2020 και 2024 - Στο 6% του ΑΕΠ η χρηματοδότηση

Με χρηματοδοτήσεις από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ και ιδιωτικά κεφάλαια, ο τεχνικός τομέας καθίσταται καταλύτης για το ΑΕΠ. Τροχοπέδη οι θεσμικές εκκρεμότητες και το υψηλό κόστος δανεισμού. Πάνω από 31 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι θα κινητοποιηθούν στον κλάδο των κατασκευών την περίοδο 2025-2026, σύμφωνα με τη νέα μελέτη του IOBE. Η αξιοποίηση πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ 2021-2027, η αύξηση των ιδιωτικών επενδύσεων και η τραπεζική χρηματοδότηση εκτιμάται ότι θα ενισχύσουν σημαντικά την εγχώρια οικονομική δραστηριότητα.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Η μελέτη παρουσιάστηκε χθες σε εκδήλωση που συνδιοργάνωσαν το ΤΜΕΔΕ, το Ινστιτούτο ΤΕΕ-ΤΜΕΔΕ και το IOBE, με τους εκπροσώπους των φορέων να τονίζουν την ανάγκη στρατηγικού σχεδιασμού, θεσμικής σταθερότητας και τεχνολογικής αναβάθμισης του κλάδου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, η αξία παραγωγής των Κατασκευών έφτασε τα 15,7 δισ. ευρώ το 2024, σημειώνοντας αύξηση άνω του 100% σε σχέση με το 2020! Ο αριθμός των εργαζομένων ανήλθε σε 210.000 (+8,8% ετησίως), με τους απασχολούμενους σε δραστηριότητες μηχανικών να φτάνουν τις 90.000 (+21% από το 2020). Οι επενδύσεις σε κατασκευές το 2024 αντιστοιχούσαν στο 6% του ΑΕΠ, ποσοστό που αναμένεται να αυξηθεί στο 7,2% το 2026, εφόσον υλοποιηθούν τα έργα και διατηρηθεί η ροή χρηματοδότησης.

Το 2024, τα δάνεια προς τον κατασκευαστικό τομέα ανήλθαν σε 3,3 δισ. ευρώ, με τις νέες χορηγήσεις να διαμορφώνονται στα 555 εκατ. ευρώ. Ωστόσο, το κόστος δανεισμού παραμένει υψηλό: από 2,72% τον Οκτώβριο 2022 εκτινάχθηκε στο 6,03% την άνοιξη του 2024, προτού υποχωρήσει στο 4,75% στις αρχές του 2025. Ο καθαρός τραπεζικός δανεισμός αναμένεται να

αυξηθεί κατά 329 εκατ. ευρώ έως το 2026.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν το 69% των νέων δανείων, ωστόσο αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης σε κεφάλαια και προβλήματα ρευστότητας, ειδικά σε δημόσια έργα όπου παρατηρούνται καθυστερήσεις πληρωμών. Η ακύρωση ευνοϊκών διατάξεων του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού από το ΣτΕ και η αναμονή για χωροταξική/πολεοδομική ρύθμιση επιδρούν αρνητικά στις επενδύσεις σε κατοικίες. Οι εκδοθείσες άδειες κατοικιών υποχώρησαν κατά 51% σε πλήθος και κατά 49% σε επιφάνεια το 4^ο τρίμηνο του 2025, οδηγώντας σε πιθανή μείωση της αξίας παραγωγής στις κατοικίες στα 6 δισ. ευρώ το 2026 (έναντι 6,9 δισ. στο αισιόδοξο σενάριο).

ΣΤΟ ΚΕΝΟ

Η ολοκλήρωση των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης το 2026 ενδέχεται να δημιουργήσει επενδυτικό κενό. Ωστόσο, υπάρχει απόθεμα έργων υποδομής άνω των 10 δισ. ευρώ για την περίοδο 2027-2030, σε τομείς όπως τα οδικά και σιδηροδρομικά δίκτυα, οι τηλεπικοινωνίες και η ενέργεια, ενώ συμπληρωματική στήριξη προβλέπεται και από προγράμματα ΣΔΠ και ανακαινίσεις λόγω πράσινης μετάβασης. Καταλυτικής σημασίας, κατά το IOBE, είναι η δημιουργία ενός Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Υποδομών και Κατασκευών, που θα προσδιορίζει προτεραιότητες έργων, χρηματοδοτικά σχήματα και αναγκαίες δεξιότητες. Παράλληλα, ζητούμενο παραμένει η συστηματική λειτουργία μηχανισμών αναθεώρησης τιμών, ώστε να περιοριστεί η αβεβαιότητα στα δημόσια έργα και να εξορθολογιστεί ο προϋπολογισμός τους.

300.000

εργαζόμενοι και μηχανικοί απασχολούνταν στον κατασκευαστικό κλάδο το 2024